

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๑/อทชก

วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุมัติปริญญาบัตร ระดับบัณฑิตศึกษา

เรียน ประธานสภาวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้พิจารณาแล้วว่า ผลการเรียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่เรียนครบตามหลักสูตร และมีคุณสมบัติที่สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑ ราย แยกเป็นระดับ ดังนี้

ระดับปริญญาเอก จำนวน ๑ ราย ดังนี้

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สิ่งแวดล้อมศึกษา)

แบบ ๒.๑ จำนวน ๑ ราย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

NN NN

(รองศาสตราจารย์ศศินันท์ เศรษฐวัฒน์บดี)

รองประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัญชีสรุปจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่ขออนุมัติการให้ปริญญาบัตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ระดับปริญญาเอก

ชื่อปริญญา	ชาย	หญิง	รวม
ภาคพิเศษ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	0	1	1
รวม	0	1	1
รวมทั้งหมด	0	1	1

ตรวจสอบความถูกต้องแล้ว

ลงชื่อ..........นายทะเบียน
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์คุณหรร์ โภกนุทาภรณ์)
 รองผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

บัญชีรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏไlayองกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2563

32

1

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ลำดับที่	เลขประจำตัว	ชื่อ-สกุล	วันเข้าศึกษา	วันอนุมัติจบ	นก.	คะแนนเฉลี่ย	ประเภทนักศึกษา	หมายเหตุ
1	56B74740202	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา ^{นางสาวโสภา คำไวร์}	10 พ.ค. 2557	18 ก.ย. 2563	66	3.47	ภาคพิเศษ	

ตรวจสอบและตรวจทานถูกต้องแล้ว

(ลงชื่อ)

นายทะเบียน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์คชินทร์ โภกนุทาภรณ์)

รองผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

**รายชื่อนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ส่งบทความตีพิมพ์ลงในวารสาร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สิ่งแวดล้อมศึกษา)**

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ชื่อวิทยานิพนธ์	การเผยแพร่
๑.	นางสาวสิภา คำໄ่วย	รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว จังหวัดชลบุรี	วารสารวไลยองกรรณ์ปริทัศน์ ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๖๓ การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๕ ประจำปี ๒๕๖๓ “นวัตกรรมการจัดการ : เศรษฐกิจหมุนเวียน ด้วยศาสตร์พระราชา เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน” วันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

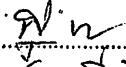
ลงชื่อ.....
 (ดร. นร. คงกระ�ี ใจดี)
 อาจารย์ที่ปรึกษา
 วันที่ ๘ ๐๙. ๒๕๖๓

รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว
 จังหวัดชลบุรี

โลกา คำไวย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปρัชญาดุษฎีบัณฑิต
 สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา
 บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
 พ.ศ. 2563

ได้ทรงฯ ลงนามบันทึกต่อรองเรียนรับข้อyle เลี้ยว

ลงชื่อ.....

 (๑๐.๐๙.๒๕๖๓ จ.ช.๖๗๘๗๖)
 อาจารย์ที่ปรึกษา ศ.ดร. วิภาดา นิติพาน
 วันที่ ๑๐.๐๙.๖๓

**MODEL OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT NETWORK DEVELOPMENT
TO GREEN TEMPLE, CHON BURI PROVINCE**

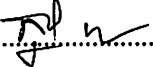
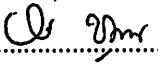
SOPA COMEWAI

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY
IN ENVIRONMENTAL EDUCATION
GRADUATE SCHOOL
VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY
UNDER THE ROYAL PATRONAGE PATHUM THANI
2020

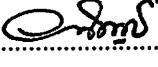
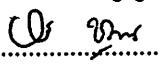
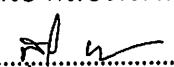
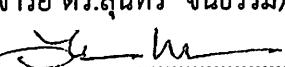
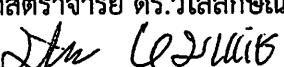
ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

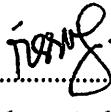
ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว จังหวัดชลบุรี
ชื่อนักศึกษา	โสภา คำไวย์
รหัสประจำตัว	56B74740202
ปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา	สิ่งแวดล้อมศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....
..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.สุนทรี จีนธรรม)
.....
..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ประภาพร ชุลีลัง)

คณะกรรมการสอบบัณฑิตวิทยานิพนธ์

.....
..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวารีย์ ศรีปุณณะ)
.....
..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อนันญา โพธิ์ประดิษฐ์)
.....
..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ประภาพร ชุลีลัง)
.....
..... กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์ ดร.สุนทรี จีนธรรม)
.....
..... ผู้ทรงคุณวุฒิ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วีไลลักษณ์ รัตนเพียรชั้มมะ)
.....
..... ผู้ทรงคุณวุฒิ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา หมั่นเก็บ)

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.กันต์ฤทธิ์ คลังพหล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่... เดือน ...ปี..... พ.ศ.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว จังหวัดชลบุรี	
ชื่อนักศึกษา	โสภा คำไวย์	
รหัสประจำตัว	56B74740202	ได้ตรวจสอบตามถูกต้องเรียบร้อยแล้ว
ปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ลงชื่อ.....
สาขาวิชา	สิ่งแวดล้อมศึกษา	(อ.ดร. ศุภชัย ลันธารา)
ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร.สุนทรี จีนธรรม	อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.สกานัน พันธุ์
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร.ประภาพร ชลลีสัง	วันที่ ๘ ๗.๗.๒๕๖๓

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว จังหวัดชลบุรี 2) ประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัด ตามเกณฑ์วัดสีเขียว จังหวัดชลบุรี โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสม การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ดำเนินการศึกษาสภาพและปัญหาของการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการเลือกแบบเจาะจงจากเจ้าคณาจักร จำนวน 11 ราย ระยะที่ 2 ดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดกับเกณฑ์วัดสีเขียว ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ใช้กลุ่มเดียว กับระยะที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.96 ระยะที่ 3 การสร้างรูปแบบการพัฒนาเครือข่ายการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่การเป็นวัดสีเขียว จังหวัดชลบุรี โดยการเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง ได้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพุทธศาสนาและด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน 12 คน กลุ่มที่ 2 ผู้นำชุมชน ที่วัดตั้งอยู่และเจ้าอาวาสวัดที่มีการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นพระจำนวน 6 รูป และผู้นำชุมชน จำนวน 6 คน และกลุ่มที่ 3 เจ้าอาวาสวัดที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ร่วมปฏิบัติการการพัฒนาเครือข่าย ในการจัดการสิ่งแวดล้อมในวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว แห่งละ 1 รูป จำนวน 9 แห่ง รวมทั้งสิ้น 9 รูป และประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาเครือข่ายการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านการพัฒนาเครือข่ายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและด้านวัดสีเขียว เป็นพระจำนวน 6 รูป และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ ประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม แบบบันทึก ในการพัฒนาเครือข่าย และแบบประเมินรูปแบบการพัฒนาเครือข่าย มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.90 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบร่วม

- สภาพการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัด จังหวัดชลบุรี พบว่า วัดส่วนใหญ่มีการปฏิบัติไม่เพิ่มพื้นที่สีเขียวภายในบริเวณวัด มีการจัดการขยะโดยคัดแยกขยะอินทรีย์ที่ย่อยสลายได้ ประเภทเศษอาหาร ใบไม้ กิ่งไม้ นำไปทำปุ๋ยอินทรีย์ ขยายรากศิริ ประเภท พลาสติก ขวดแก้ว โลหะนำไปขาย เพื่อให้เงินงานนำไปเป็นผ่านกระบวนการนำกลับมาใช้ใหม่ และขยายท่อไปแยกทิ้งให้เทศบาลหรือองค์การ

บริหารส่วนตำบล นำไปกำจัดตามหลักสุขาภิบาลเพื่อความปลอดภัยต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม ส่วนด้านการจัดการน้ำทึ้งทางวัดมีการบำบัดน้ำทึ้งจากห้องน้ำและห้องครัว ส่วนปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดในจังหวัดชลบุรี พบว่า 1) ปัญหาด้านความสะอาด ความเป็นระเบียบ และการจัดการพื้นที่ให้ถูกหลักสุขาภิบาล พบว่า วัดบางแห่งยังขาดการดูแลรักษาความสะอาดตามหลักสุขาภิบาล เช่น ห้องสุขาอย่างไม่สะอาดเท่าที่ควร การจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ของใช้ในวัดยังขาดความเป็นระเบียบ 2) ปัญหาด้านพื้นที่สีเขียว รวมถึงการบำรุงรักษาต้นไม้ให้มีปริมาณมาก พบบางวัดยังขาดพื้นที่สีเขียวไม่มีน้ำหนึ่งเดือนน้อยทำให้อาการสร้อน ขาดความร่มรื่น 3) ปัญหาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมยังไม่ครอบคลุม ส่งผลให้วัดบางแห่งมีปัญหาด้านมลพิษ รวมถึงการจัดการขยะมูลฝอย น้ำเสีย กลิ่นควันธูป เมรุเผาเศษ และปัญหามลพิษทางเสียง ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมหรืองานประจำ เช่น นทรฟพในวัด เป็นต้น 4) ปัญหาด้านการณรงค์ส่งเสริมความรู้ด้านสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม พบว่า ไม่มีการณรงค์ให้ความรู้ด้านสุขอนามัยและลดมลพิษในการจัดพิธีกรรมต่าง ๆ และ 5) ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนกับวัด พบว่า วัดบางแห่งขาดการมีส่วนร่วมของชุมชน จึงไม่สามารถขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ของวัดได้ ถ้าไม่มีคนในชุมชนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน

2. การประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดในจังหวัดชลบุรีกับเกณฑ์วัดสีเขียว มี 4 ด้านคือ ด้านศาสนาบุคคล ด้านศาสนาวัฒนธรรม ด้านศาสนาพิธี ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 68.41 โดยแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านศาสนาบุคคล อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 73.63 รองลงมาคือ ด้านศาสนาวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 68.63 ด้านศาสนาพิธี อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 67.72 และด้านศาสนาพิธี อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 63.18 ตามลำดับ

3. การสร้างรูปแบบการพัฒนาเครือข่ายการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว จังหวัดชลบุรี พบว่า รูปแบบสร้างขึ้นโดยสังเคราะห์จากหลักการและแนวคิดด้านพุทธศาสนา กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หลักการสิ่งแวดล้อมศึกษา แนวคิดวัดสีเขียว เกณฑ์การประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อมในวัด และแนวคิดการพัฒนาเครือข่าย ขั้นตอนการสร้างรูปแบบการพัฒนาเครือข่าย การจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดมี 4 ขั้น ดังนี้ 1) สร้างรูปแบบการพัฒนาเครือข่ายการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัด โดยการจัดประชุมเครือข่าย การจัดตั้งศูนย์เครือข่าย ประสานงานและเชื่อมโยงเครือข่าย ปฏิบัติการพัฒนาเครือข่าย 2) จัดทำร่างรูปแบบ ประกอบด้วย หลักการและแนวคิด วัตถุประสงค์ โครงสร้างการบริหาร ภารกิจ และการดำเนินกิจกรรมภายใต้ภารกิจของเครือข่าย 3) ปรับปรุง แก้ไขรูปแบบ โดยการประเมินคุณภาพด้านความหมายของรูปแบบ ด้านวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ด้านการบริหารจัดการเครือข่าย ด้านภารกิจของเครือข่าย ด้านการดำเนินกิจกรรมภายใต้ภารกิจ ของเครือข่าย และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้รูปแบบที่สมบูรณ์ 4) ประเมินผลรูปแบบการพัฒนาเครือข่ายการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว จังหวัดชลบุรี โดยผู้วิจัยได้นำรูปแบบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม ของรูปแบบ ผลการประเมินพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.53)

ได้ตัวตรวจสอบความถูกต้องเรียบถูกต้องแล้ว

คำสำคัญ: รูปแบบการพัฒนาเครือข่าย การจัดการสิ่งแวดล้อม วัดสีเขียว

ลงชื่อ.....
..... อ. ดร. ศุภชัย ลันธรรม

อาจารย์ที่ปรึกษา
วันที่ ๘.๑.๒๕๖๗

Thesis Title	Model of Environmental Management Network Development to Green Temple, Chon Buri province	
Student	Sopa Comewai	ได้下班及สอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว
Student ID	56B74740202	ลงชื่อ..... <i>พญ.ดร.สุนทรี เช็นตาม</i>
Degree	Doctor of Philosophy	(๐.๐๙.๒๕๖๗)
Field of Study	Environmental Education	อาจารย์ที่ปรึกษา <i>อรุณรัตน์ วิภาดา</i>
Thesis Advisor	Dr.Soontaree Cheentam	
Thesis Co - Advisor	Dr.Prapaporn Chulilung	วันที่ ๒๖.๐๗.๖๓

ABSTRACT

The objectives of this research were to (1) study the states and problems of environmental management for green temples in Chon Buri, (2) assess the environmental management for temples in Chon Buri according to green temple criteria, and (3) create a model of the environmental management network development for green temples. This mixed methods research was divided into 3 phases. The first phase was to study states and problems of environmental management for green temples. Key informants were the 11 ecclesiastical district officers selected by purposive sampling from each of 11 Chon Buri districts. The tool used for data collection was semi-structured interview questions with the IOC of 0.92. The second phase was to assess the environmental management for temples according to green temple criteria and the sample was the same as in the first phase while the tool used for data collection was a questionnaire with the IOC of 0.96. The third phase was to create a model of environmental management network development for green temples in Chon Buri. The sample was selected by purposive sampling and the key informants were divided into 3 groups. The first group included 12 experts of religion and environment. The second group include 6 community leaders who lived in the area where the temples were located and 6 abbots all of them had been involve in environmental conservation management. The third group include 9 were involved in green temple development, each of whom came from 9 temples. The appropriateness of the model of the environmental management network development was evaluated by 6 monks and 7 experts who were specialized in environmental management network development and green temples. The tool used for data collection was a form of focus group discussion questions record forms of network development, and an evaluation form of the network development model with the IOC of 0.90 and a reliability of 0.86. The data were analyzed in terms of content analysis and the statistics use included percentage, mean and standard deviation.

The research findings were as follows:

- 1) In terms of the states of environmental management for green temples, It was found that most of the temples planted trees to increase green space in their temples. Waste was also classified before disposal, including organic waste such as garbage, leaves, twigs, which can be used as fertilizers, recycled waste such as paper, plastic objects, glass bottles, metal objects, which can be sold to factories for recycling, and general waste, which can be managed by municipalities or subdistrict administrative organizations. These

organizations would dispose of such garbage that met sanitary and environmental standards. In terms of waste water management, it was found that wastewater from toilets and kitchens was treated properly before disposal by the temples. Problems related to temples, environmental management in Chon Buri were as follows. First, in terms of hygiene, orderliness, and area management that meet sanitary standards, it was found that some temples lacked sanitation, which could be witnessed in their unclean toilets and tools that were not put away. Second, in terms of green space and tree plantation, some temples lacked green space and shade trees, which increased the temperature in the temple areas. Third, in terms of environmental management, it was found that there was pollution in some temples. Waste, wastewater odors incense stick smoke, crematory smoke, noise pollution from temple fairs and activities were not managed properly fourth, in terms of hygiene and environment knowledge, it was found that there were no campaigns or activities that promoted the knowledge of hygiene and pollution. Fifth, in terms of the collaboration between temple and community members, it was found that some temples lacked community engagement, which resulted in an inability to organize temple activities as there were no community members who would make a major change.

2) In terms of the assessment of the environmental management for temples in Chon Buri according to green temple criteria, it was found that there were 4 domains: monks and nuns, religious objects, religious teachings, and religious rituals. Overall, their scores were at a moderate level (68.41%). The scores for each criterion were high for monks and nuns (73.63%), moderate for religious object (68.63%) moderate for religious teachings (67.72%) and moderate for religious rituals (63.18%).

3) In terms of the creation of the environmental management network development model for green in Chon Buri it was found that the model could be created by synthesizing the principles and concepts of Buddhism and environmental conservation, environmental education principles, green temple concepts, criteria for evaluating environmental management for temples and concepts of network development. The process of creating a model for environmental management network development was divided into 4 steps: (1) creating the model for environmental management network development for temple by organizing network meetings establishing a network center, promoting coordination, and creating network, (2) drafting the model based on principles and concepts, objectives, administrative structure, missions, and organizing activities under the network missions, (3) improving the model by evaluating the quality of model meaning, model objectives, network management, network missions, activities under the network mission and following the experts' recommendations for model completion, and (4) evaluating the model of environmental management network development for green temples in Chon Buri, whose appropriateness was evaluated by the experts and received a high level ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.53).

ได้ด้วยวิธีแบบคุณภาพดูบุคคลของเชิงปรัชญาและลัทธิ

Keywords: Network Development Model, Environmental Management, Green Temple.

(... 0.05. ๕๗๓ ๑๐๘๑)

รายงานที่ปรึกษา จิตวิทยาศาสตร์

วันที่ 26.07.63

วารสาร วิทยอลงกรณ์ปริทัศน์

ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2563

Vol. 10 No. 2
May - August 2020

ISSN 2229-0931 (Print)
ISSN 2408-1019 (Online)

28

วารสารวิจัยองค์กรน์ปริทัศน์ Valaya Alongkorn Review

วัตถุประสงค์

วารสารวิจัยองค์กรน์ปริทัศน์ (Valaya Alongkorn Review) เป็นวารสารวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏวิจัยในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ที่ดำเนินการเผยแพร่บทความอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 โดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่บทความวิจัย และบทความวิชาการ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในสาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ บริหารธุรกิจ สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา จิตวิทยา ศิลปกรรมศาสตร์ ศาสนาและวัฒนธรรม ของอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน
2. เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ และองค์ความรู้ทางวิชาการ ให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ
3. เพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของบุคลากรทั้งภายในและภายนอกของสถาบัน

นโยบาย

วารสารวิจัยองค์กรน์ปริทัศน์มีนโยบายในการจัดทำ ดังนี้

1. จัดทำวารสารวิชาการโดยมีกำหนดออกปีละ 3 ฉบับ (วารสารราย 4 เดือน)
2. บทความวิชาการหรือบทความวิจัยจัดพิมพ์ในวารสารต้องได้รับการพิจารณาแล้วของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องจากภายในและ/หรือภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 3 ท่านต่อบทความ โดยผู้ทรงคุณวุฒิไม่ทราบชื่อผู้นิพนธ์ และผู้นิพนธ์ไม่ทราบชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ (Double-blinded Review)
3. บทความที่ได้รับการตีพิมพ์เป็นบทความจากทั้งบุคลากรภายในและบุคลากรภายนอกสถาบัน ที่ไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ที่เดียวกัน และไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของวารสารฉบับอื่น ๆ หากตรวจสอบพบว่า มีการจัดพิมพ์ซ้ำข้อนี้ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้นิพนธ์แต่เพียงผู้เดียว
4. บทความ ข้อความ ภาพประกอบ และตารางประกอบที่ลงพิมพ์ในวารสารเป็นความคิดเห็น ส่วนตัวของผู้นิพนธ์ กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยตามเสมอไป และไม่มีส่วนรับผิดชอบใด ๆ ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้นิพนธ์เพียงผู้เดียว
5. บทความที่ต้องการรับพิจารณาลงพิมพ์ รูปแบบต้องมีตามที่วารสารกำหนดเท่านั้น

เจ้าของ

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏวิจัยองค์กรน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

เลขที่ 1 หมู่ 20 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 13180

โทรศัพท์ 0-2529-3598, 0-2909-1432 กด 15 โทรสาร กด 33

เว็บไซต์ http://acad.vru.ac.th/acad_journal_online/index_JournalVru.php

วารสารวิจัยองค์กรน์ปริทัศน์

Valaya Alongkorn Review

ISSN 2229-0931 (Print)

ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2563

Volume 10 Number 2 May-August 2020

คณะกรรมการที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ รองศาสตราจารย์ศศินันท์	ทรายแก้ว เศรษฐวัฒน์บดี	อธิการบดี รองอธิการบดี

กรรมการอิทธิพล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร	จันทร์ฤกษ์	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร.ติน	ปรัชญพุทธิ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร.ไพบูลย์	สินЛАRATN	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ศาสตราจารย์ ดร.ดีเรก	ปัทมาลีรัตน์	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน	ดอกไธสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.องอาจ	นัยพัฒน์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชลอ	ว่องไววนากิจุล	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
รองศาสตราจารย์ ดร.ทองหล่อ	วงศ์อินทร์	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธินันทน์	พรหมสุวรรณ	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา	เลาหนันทน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำรูญ อาจารย์ ดร.วัลลส์พร	พริกบุญจันทร์	มหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย
	จิราพันธุ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผู้จัดทำวารสาร

นางสาวสุมามี	ธรรมนิรา	นางสาวธิดิกานต์	จิตรา
นายฉัตรชัย	กาสี	นางสาวอุบลวรรณ	ศรีอนันต์

กำหนดการเผยแพร่

ปีละ 3 ฉบับ (วารสารราย 4 เดือน) มกราคม-เมษายน; พฤษภาคม-สิงหาคม; กันยายน-ธันวาคม จำนวน 200 เล่ม และเผยแพร่ทางเว็บไซต์ -

สารบัญ

หน้า

บทความวิจัย

การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร	
กนกอร อุ่นสถานที่.....	1-14
ความผิดอาญาเกี่ยวกับทรัพย์: ศึกษาเบรียบเทียบแนวคิดแห่งกฎหมายอาญาไทย กับแนวคิดอิทธินาทางแห่งพระพุทธศาสนา theravat จิรศักดิ์ สังเมช.....	15-30
แนวทางการขับเคลื่อนกลไกประชาธิรัฐในการจัดการอัคคีภัยของจังหวัดนนทบุรี พิริยะทิพย์ สุขสวัสดิ์ และชุมกุนช หุ่นนาค.....	31-42
การศึกษาและเบรียบเทียบการรับรู้ธรรมชาติวิทยาศาสตร์ความคลาดเคลื่อน เกี่ยวกับธรรมชาติวิทยาศาสตร์ และปรัชญาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี วิษณุ สุทธิวรรณา.....	43-55
เบรียบเทียบภาวะซึมเศร้าของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 ระหว่าง หลักสูตรไทยและหลักสูตรนานาชาติ บำเพ็ญ พงศ์เพชรคิด และนารีรัตน์ ปิยะชัยวุฒิ.....	56-69
กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ วรรณ วงศ์ศรีวัฒน์.....	70-84
การวิเคราะห์องค์ประกอบของมโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนทางพีชคณิตสำหรับ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อดิเรก เนสิยวนลาด, กันต์ฤทธิ์ คลังพหล, สุวรรณฯ จุ้ยทอง และอุษา คงทอง.....	85-99
ผลการใช้รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขั้นความรู้เบื้องต้น เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้กำกับ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในศตวรรษที่ 21 ชนะ ยาดี, พิทักษ์ นิลนพคุณ และสุวรรณฯ จุ้ยทอง.....	100-121
พฤติกรรมการเข้าชุมและความพึงพอใจด้านการตลาดต่อจัตุรัสวิทยาศาสตร์ อพวช. สุวรรณี บุราณุสรณ์ และนิรันดร ทัพไชย.....	122-130

สารบัญ

หน้า

สภาพปัจจุบันการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสุการเป็นวัดศีเขียว จังหวัดชลบุรี โสภา คำໄວຍ์, สุนทรี จีนธรรม และประภาพร ชุลีลัง..... 131-145 ✓
เงื่อนไขการคงอยู่ปัจจุบันด้านของอาจารย์ คณะพานิชศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ฟ้าอีซึชิร์ สัจจะเจริญพร, ลักษดาวรรณ โหคนวัล, วนิษยา อรุณทอง, อริสา สาอิ, เทวีพร เพ็ชรประวัติ, ชาชน้อกิริม คงนะเดิง และนิพัฒน์ โพธิ์วิจิตร..... 146-161
ผลของ BSCI-MODEL ต่อการสอบรับยอดวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ ของสถาบันสมมทบคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สุภาวดี นพรุจันนดา, ทิวา มหาพรหม, ชุติกาญจน์ ฉัตรรุ่ง, สรุววรรณ แสงหา และพิศิษฐ์ พลธนະ..... 162-175
การเปรียบเทียบแบบจำลอง CAPM และ APT เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยง และอัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์หมวดข้นส่งและโลจิสติกส์ ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ธนารักษ์ บานแบ่ง, นงค์นิตย์ จันทร์จรส และชัยพร คำภามูล..... 176-193
ความสามารถในการอ่านและกลยุทธ์การอ่านภาษาอังกฤษออนไลน์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการเรียน ธนกร สุวรรณพุฒิ และ อรรถพล ศิริวรรณ..... 194-210

บทความวิชาการ

สอนอย่างไรให้เด็กปฐมวัยคิดเป็น อรุณี หรดาล..... 211-228
การพัฒนาองค์กรให้มีศักยภาพการทำงานสูง ในศตวรรษที่ 21 รัตติกาล โสวภากาส, อโณทัย ดวงดาวา, พรชัย อุทัยรักษ์, ทานตะวัน บุญเล็ก และอนันต์ ธรรมชาติ..... 229-239
ภาคผนวก..... 241-266

สภาพปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว จังหวัดชลบุรี

THE PROBLEMS OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT TO BE A GREEN TEMPLE IN CHON BURI PROVINCE

โสภา คำไวอัน¹ สุนทรี จันธรรม² และประภาพร ชูลีลัง³
Sopa Comewai¹ Soontaree Cheentam² Prapaporn Chulilang³

Received : 22 March 2020

Revised : 24 August 2020

Accepted : 27 August 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียวในจังหวัดชลบุรี และ 2) ประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดกับเกณฑ์วัดสีเขียว ในจังหวัดชลบุรี โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยตามระบบการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 สภาพปัญหาของการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว และระยะที่ 2 การประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดกับเกณฑ์วัดสีเขียว และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ เจ้าคณะอำเภอ 11 อำเภอของจังหวัดชลบุรี จำนวน 11 รูป เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา และสถิติที่ใช้คือ ร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดในจังหวัดชลบุรี พบทั้งนี้ 1) ปัญหาด้านความสะอาด ความเป็นระเบียบ และการจัดการพื้นที่ที่อยู่หลักลูกขากิบາต 2) ปัญหาด้านพื้นที่สีเขียว รวมถึงการบำรุงรักษาต้นไม้ให้มีบริมาณมาก 3) ปัญหาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมยังไม่ครอบคลุมทั้งด้าน น้ำเสีย ขยะมูลฝอย กลิ่น เสียงและขยะพิษ 4) ปัญหาด้านการอนรักษ์สิ่งแวดล้อม ความรู้ด้านสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม ไม่มีการรณรงค์ลดมลพิษในการจัดพิธีกรรมต่าง ๆ และ 5) ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของบุขุชนกับจัด ทำให้วัดไม่สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานไปสู่การเป็นวัดสีเขียวได้

¹ หลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

๒ ศูนย์นวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

¹ Doctor of Philosophy in Environmental Education

Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal patronage

² College of Innovative Management.

Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal patronage

๓ อีเมล์ประจำทาง E-mail: sopacamwai@gmail.com

2. การประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดในจังหวัดชลบุรีกับเกณฑ์วัดสีเขียว ในภาพรวมพบว่า อุปนิสัยในระดับปานกลาง ร้อยละ 68.41 โดยแยกเป็นรายตัวนับ พบว่า ด้านศาสนาบุคคล อุปนิสัยในระดับมาก ร้อยละ 73.63 ของลงมาคือ ด้านศาสนาหัตถุ อุปนิสัยในระดับปานกลางร้อยละ 68.63 ด้านศาสนาธรรม อุปนิสัยในระดับปานกลาง ร้อยละ 67.72 และด้านศาสนาพิธี อุปนิสัยในระดับปานกลาง ร้อยละ 63.18 ตามลำดับ

คำสำคัญ: การจัดการสิ่งแวดล้อม วัดสีเขียว

ABSTRACT

The objective of this research were to 1) study the problems of environmental management to be green temples in Chon Buri province, and 2) evaluate the environmental management of temples with the green temple criteria in Chon Buri province. This study was a mixed methods and determined sample of this research by phases. Phase 1; the problems of environmental management to be green temples, and phase 2; evaluate the environmental management of temples with the green temple criteria. The key informants were the 11 Ecclesiastical District Officers in 11 districts of Chon Buri province who were selected by a purposive sampling technique. The instrument used for collecting data were interview form strating scale and questionnaire. The data were analyzed by content analysis and descriptive statistics of percentage.

The research findings were as follows:

1. The problems of environmental management to be green temples were found that 1) cleanliness, orderly, and area management based on sanitation, 2) green areas as well as accretion the number of the tree, environmental management which were not inclusive so that the temples were the source of polluted accumulation as well as garbage management, water pollution, odors, incense smog, funeral sites, noise pollution such as activities or ritual fairs in temples etc., 4) the campaign to promote the knowledge of hygiene and environment and without the campaign to reduce the pollution in rituals, and 5) the participation of community and temples which the temples could not move forward without the community wanted to be change by themselves.

2. The evaluation the of environmental management of the temples in Chon Buri province based on temple criteria found that were at a moderate level (68.41%). When considered in each aspect individually was the religious persons was hight level (73.63%), the religious materials at a moderate level (68.63%), the religious Dharma at the moderate level (67.72%), and the religious rituals at a moderate level (63.18%).

Keywords: Environmental Management, Green Temple

บทนำ

สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการดำรงอยู่ของมนุษย์ และสิ่งมีชีวิตทั่วไป ทั้งสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น แต่สถานการณ์ปัจจุบันสิ่งแวดล้อมได้ถูกทำลายไปโดยการกระทำของมนุษย์เพื่อนำมาสนองความต้องการทางด้านปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิตของประชากรโลกที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว อันได้แก่การพัฒนาแหล่งที่อยู่อาศัย การสร้างปัจจัยที่จำเป็นการสร้างสังคมและเศรษฐกิจเพื่อความมั่งคั่งทั้งในระดับบุคคล สังคม และระดับประเทศ ส่งผลให้ทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัดลดลงและระบบ生นิเวศของโลกขาดความสมดุล ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากปัญหาทางสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง จากการพัฒนาประเทศที่มุ่งเน้นทางด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้ประชาชนเจ้าของพื้นที่ได้รับผลกระทบด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม จึงจำเป็นต้องมีมาตรการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับให้ในพื้นที่ เพื่อให้เกิดความสมดุล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เกิดความตระหนักรู้ในการใช้ทรัพยากรทุกประเภทให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม (วินัย วีรชัยวัฒนานนท์, 2555)

สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา มีจำนวนผู้นับถือศาสนากว่า 90% เป็นศาสนาที่เน้นสอนให้มนุษย์ปฏิบัติบันทางสายกลาง หลักคำสอนของพระพุทธเจ้า ได้มุ่งสอนให้พุทธศาสนาเป็นเครื่องชีวิตในทางที่เหมาะสม องค์กรทางศาสนาหรือผู้นำทางศาสนาจะต้องแสดงบทบาทในการสร้างคุณธรรม จริยธรรมตามหลักคำสอนของศาสนาที่ถูกต้องและเผยแพร่ให้ประชาชนปฏิบัติตามเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (วินัย วีรชัยวัฒนานนท์, 2562) วัดเป็นสถานที่ให้บริการด้านสาธารณูปโภคในชุมชนหรือรอบบริเวณวัด รวมถึงผู้มีครรภ์ท่าทั่วไป เป็นแหล่งรวมใจและเป็นที่พึ่งทางด้านจิตใจของประชาชน การสร้างวัดและนิมนต์พระภิกษุสงฆ์ให้มาอยู่จำพรรษา หรือพำนักพักอาศัยเพื่อการบำเพ็ญบุญบุคคล ประกอบกับพิธีกรรมทางศาสนาและสืบสานประเพณีวัฒนธรรม มีการแต่งตั้งเจ้าอาวาสเพื่อให้บริหารดูแลทำนุบำรุงรักษาวัด จัดกิจกรรมและศูนย์ศาสนศึกษาติดอยู่กับวัดให้เป็นไปได้ต่อวัยเด็ก โดยเจ้าอาวาสมีอำนาจหน้าที่ในการปกครอง มีระเบียบวินัย ทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าของพระพุทธศาสนา ซึ่งหมายถึง การพัฒนา การพัฒนาวัดตั้งแต่กล่าวท่าให้คนในชุมชนท่องถิ่นเกิดความเลื่อมใสศรัทธามีการร่วมอธิษฐานให้กันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ให้รู้สึกว่าเป็นวัดของตน และวัดของชุมชน เกิดความรู้สึกห่วงเห็น ต้องช่วยกันคุ้มครองรักษา (สุริชัย หวานแก้ว, 2553)

ความสำคัญของการสร้างวัดในพระพุทธศาสนา นอกจากเป็นสถาบันที่จัดกิจกรรมทางศาสนาแล้ว วัดยังเป็นศูนย์กลางสำคัญที่ทำให้เกิดการสื่อสารทางสังคมร่วมกันของชาวบ้านหรือสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยทั่วไปวัดที่พัฒนาแล้วต้องสะอาดเรียบร้อย มีการจัดการและดูแลอย่างดี จึงส่งผลให้เกิดการยอมรับ เกิดความช่วยเหลือกันและกัน นอกเหนือนี้แล้ว วัดยังเป็นที่ท่องเที่ยวทางสังคมที่สำคัญแห่งหนึ่งของคนในชุมชน วิถีชีวิตคนไทยมีความเกี่ยวพันกับวัดตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่วัดต้องจัดการการดูแลสิ่งแวดล้อมภายในวัดเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้กับพระสงฆ์ บุคคลในวัด ตลอดจนผู้สูงอายุ บุคคลทั่วไปที่มาร่วมทำกิจกรรมในวัด ยังที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการท่านบ้านรักษาพัฒนา (สุรเดช ดาวพิพิธ์สิริกุล และคณะ, 2556) การจัดการสิ่งแวดล้อมภายในวัดให้สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย ปลูกต้นไม้ใหม่เพิ่มรื่น夷าชีวิท มีการจัดการขยะ

การจัดการน้ำทึบ การป้องกันและควบคุมแมลงและสัตว์น้ำโรค เสียง กลืน และด่วนแมลง การสร้างที่ดินน้ำพืชให้สวยงาม และการประดับพืชงาน จะทำให้วัดเป็นตัวอย่างในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งผลให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวเห็นความสำคัญในการมาเยี่ยมชมและปฏิบัติศาสนกิจที่วัด

เกณฑ์วัดสีเขียว มีจำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ด้านสิ่งแวดล้อม ทางกายภาพและชีวภาพ องค์ประกอบที่ 2 ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 3 ด้านการจัดการมลพิษ ขยายบูรณาภิภาคและสิ่งปฏิกูล องค์ประกอบที่ 4 ด้านการส่งเสริมศิลธรรมต่อสิ่งแวดล้อม องค์ประกอบที่ 5 ด้านสุขภาวะและการจัดการ และองค์ประกอบที่ 6 ด้านการอนุรักษ์ และพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (วินัย วีระวัฒนาวนันท์ และคณะ, 2556)

จังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งทางภาคตะวันออก เป็นเมืองสำคัญแห่งการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมของประเทศไทย สถานที่ท่องเที่ยวสนใจเป็นอันดับแรกที่เข้าเยี่ยมชม ดือ วัดวัดในจังหวัดชลบุรีมีจำนวน 381 แห่ง แต่ละแห่งมีความเป็นมาแตกต่างกันไป ตามที่วัดจะจัดสร้างขึ้น หรือบูรณะปฏิสังขรณ์ที่มีอยู่เดิมให้สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไป สิ่งสำคัญที่วัดควรดำเนินการคือ การดูแลสภาพพื้นที่ อนามาบริเวณ การรักษาความสะอาด การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้านต่าง ๆ ในวัดให้เหมาะสม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้ถูกละเอียดไป ส่งผลกระทบต่อการดูแลสิ่งแวดล้อมของจังหวัดในจังหวัดชลบุรี พบปัญหาด้านความสะอาด ด้านพื้นที่สีเขียว และปัญหาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ปัญหาการจัดการน้ำทึบ ปัญหาขยายบูรณาภิภาคและสิ่งปฏิกูล ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในวัดที่สามารถพัฒนาไปสู่ วัดสีเขียว โดยคำนึงถึงเรื่องของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ลังค์ วัฒนธรรม และคุณภาพชีวิตด้วย โดยเฉพาะการดำรงตนให้มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลังค์

วัตถุประสงค์การวิจัย

- เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียวในจังหวัดชลบุรี
- เพื่อประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดกับเกณฑ์วัดสีเขียวในจังหวัดชลบุรี

กรอบแนวคิด

ผู้วิจัยได้จัดทำกรอบแนวคิดในรูปแบบการพัฒนาเครือข่ายการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว โดยการรวบรวมสภาพและปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว ด้วยกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมศึกษา สู่การเป็นวัดสีเขียว อีกทั้งการรวบรวมแนวคิดจากผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งการทบทวนเอกสารในด้านแนวคิดพุทธศาสนา กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หลักการสิ่งแวดล้อม ศึกษา (วินัย วีระวัฒนาวนันท์, 2555) ทฤษฎีการเรียนรู้ แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างรูปแบบ (พิศนา แซมมณี, 2555) และแนวคิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (วินัย วีระวัฒนาวนันท์, 2555) แนวคิดวัดสีเขียว (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2554) เกณฑ์การประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อมในวัด (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2560)

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ที่ใช้วิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Research Method) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยตามระบบการวิจัย ได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการสื่อแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ จำนวนพระสงฆ์ในจังหวัดชลบุรี มีทั้งสิ้น 6,647 รูป โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant Persons) ที่เป็นพระสงฆ์ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าคณะอำเภอทั้ง 11 อำเภอ ของจังหวัดชลบุรี ได้แก่ เจ้าคณะอำเภอ เกษารักษ์ ป่าหงส์ บางละมุง บ้านบึง พนัสนิคม พานทอง เมืองชลบุรี ศรีราชา หนองใหญ่ สัตหีบ และเกาะสีชัง จำนวน 11 รูป ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึก

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินการจัดการสื่อแวดล้อมของวัดกับเกณฑ์วัดสีเขียว

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ จำนวนพระสงฆ์ในจังหวัดชลบุรี มีทั้งสิ้น 6,647 รูป โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นกลุ่มเดียวกันกับระยะที่ 1 จำนวน 11 รูป ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามปρกอบการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 11 อำเภอ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบสัมภาษณ์สภาพปัจจุบันของการจัดการสื่อแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว เป็นแบบกึ่งโครงสร้างมีประเด็นคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ 10 ข้อ มีค่าตัวชี้นิความสอดคล้องเท่ากับ 0.92
 2) แบบสอบถามเกณฑ์วัดสีเขียว แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการสื่อแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว จังหวัดชลบุรี เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) 3 ตัวเลือกมีจำนวน 40 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด แล้วนำแบบสอบถามเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องซักเจน ด้านภาษา ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและโครงสร้าง จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 คน พิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถามกับนิยามที่กำหนดไว้และความเที่ยงตรง (Validity) แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าตัวชี้นิความสอดคล้อง (IOC: Item-Objective Congruence) การคัดเลือกข้อคำถามดำเนินการโดยพิจารณาเฉพาะข้อที่มีค่าตัวชี้นิความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.96 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ไม่มีการดำเนินงานตามมาตรฐาน คือ 0 คะแนน มีการดำเนินการตามเกณฑ์ ได้บางส่วนได้ 1 คะแนน ดำเนินการตามเกณฑ์ได้ครบถ้วนทุกด้านได้ 2 คะแนน เกณฑ์การแปลผลคุณภาพโดยนับผลคุณภาพรวมแล้วแปลงค่าเป็นค่าร้อยละ แล้วนำค่ามาแปลงคุณภาพด้วยตัวบ่งการจัดการสื่อแวดล้อมตามเกณฑ์วัดสีเขียว ดังนี้

คะแนนรวมตั้งแต่ร้อยละ 85.00 ขึ้นไป หมายถึง มีผลการจัดการสื่อแวดล้อม ตามเกณฑ์วัดสีเขียวในระดับมากที่สุด

ร้อยละ 70.00 – 84.99 หมายถึง มีผลการจัดการสื่อแวดล้อมตามเกณฑ์วัดสีเขียวในระดับมาก

ร้อยละ 50.00 – 69.99 หมายถึง มีผลการจัดการสิ่งแวดล้อม ตามเกณฑ์วัดสีเขียวในระดับปานกลาง

ร้อยละ 30.00 – 49.99 หมายถึง มีผลการจัดการสิ่งแวดล้อม ตามเกณฑ์วัดสีเขียวในระดับน้อย

ร้อยละ 0.00 – 29.99 หมายถึง มีผลการจัดการสิ่งแวดล้อม ตามเกณฑ์วัดสีเขียวในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กับคุณตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์คำตอบข้อมูลของแบบสอบถามเพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาของเกณฑ์วัดสีเขียว

สถิติที่ใช้ ໂຄປີເຄົ້າສົດຕິພຶ້ນຖານ ປຶ້ມ ຮ້ອຍລະ

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยสภาพปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสีเขียว ดังนี้

1. สรุปสภาพปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสีเขียวเป็นวัดสีเขียว

1.1 สภาพทั่วไปของวัดในจังหวัดชลบุรี

จังหวัดชลบุรี เป็นจังหวัดที่ติดกับอ่าวไทยอยู่ในภาคตะวันออกของประเทศไทย แบ่งการปกครองส่วนภูมิภาคออกเป็น 11 อำเภอ ตำบล 687 หมู่บ้าน มีประชากร 1,509,125 คน เป็นเพศชาย 696,038 คน และเพศหญิง 725,387 คน นับถือศาสนาพุทธมากถึงร้อยละ 97 (1,463,850 คน) มีวัดกระจายอยู่ในชุมชนของอำเภอต่าง ๆ ทั้ง 11 อำเภอ จำนวนทั้งสิ้น 381 แห่ง แยกเป็นรายอำเภอ ดังนี้ 1) อำเภอเมืองชลบุรี 56 แห่ง 2) อำเภอ讴บันบีง 34 แห่ง 3) อำเภอหนองใหญ่ 11 แห่ง 4) อำเภอบางละมุง 50 แห่ง 5) อำเภอพานทอง 25 แห่ง 6) อำเภอพนัสนิคม 74 แห่ง 7) อำเภอศรีราชา 62 แห่ง 8) อำเภอเกาะสีชัง 2 แห่ง 9) อำเภอสัตหีบ 18 แห่ง 10) อำเภอป้อทอง 31 แห่ง และ 11) อำเภอเกาะจันทร์ 18 แห่ง

1.2 ปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดในจังหวัดชลบุรี พบร้า วัดมีปัญหาดังนี้

- 1) ปัญหาด้านความสะอาด ความเป็นระเบียบ การจัดการพื้นที่ที่ถูกหลักสุขาภิบาล ไม่เพียงพอต่อ การควบคุมและป้องกันโรคได้ ไม่มีแผนผังแสดงให้เห็นถึงการจัดการด้านความสะอาด ความเป็นระเบียบและการจัดการพื้นที่ที่ถูกหลักสุขาภิบาล 2) ปัญหาด้านพื้นที่สีเขียว วัดส่วนใหญ่ มีพื้นที่สีเขียว ไม่ถึงร้อยละ 20 ของพื้นที่วัดทั้งหมด รวมถึงการบำรุงรักษาด้านไม้ในวัดให้มีความเขียว มีชีวิตชีวา และ ให้มีปริมาณมากพอ 3) ปัญหาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ไม่ครอบคลุม และจัดการไม่ได้ทั้งหมด ส่งผลให้วัดเป็นแหล่งสะสมมลพิษ อันหมายรวมถึงการจัดการขยะมูลฝอยที่ เกิดขึ้นในวัด การจัดการน้ำเสีย กลิ่น ควันจากการจุดธูปเทียน การจัดการเมรูมาศพที่เหมาะสมกับสุขลักษณะ รวมทั้งมลพิษทางเสียงที่เกิดจากการจัดกิจกรรมในวัดหรืองานประเพณี และมหรสพในวัด ไม่ให้รบกวนชุมชน 4) ปัญหาด้านการรณรงค์ส่งเสริมความรู้ด้านสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม ไม่มี

การรณรงค์ลดลงพิษจากการจุดธูปเทียน และพิธีกรรมงานศพ 5) ปัญหาที่้านการมีส่วนร่วมของชุมชน กับวัด ซึ่งวัดไม่สามารถขับเคลื่อนการจัดการจัดการสิ่งแวดล้อมในวัดโดยคนในชุมชนที่ก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน

2. สรุปผลการประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดกับเกณฑ์วัดสีเขียว

ในการศึกษาผลกระทบการประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดในด้านสภาพปัญหา การดำเนินงานตามเกณฑ์วัดสีเขียว ได้สรุปเป็นตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดกับเกณฑ์วัดสีเขียวในภาพรวมของวัดใน จังหวัดชลบุรี

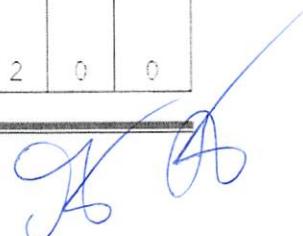
เกณฑ์วัดสีเขียว	การประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อม										
	1*	2*	3*	4*	5*	6*	7*	8*	9*	10*	11*
1) ด้านศาสนาคริสต์											
1. การวางแผนแบ่งพื้นที่ก่ออุโมงค์											
อาคารศาสนสถาน ศาลาวัดอุ หมายรวม	1	2	1	1	1	1	2	1	1	2	1
2. ป้ายบอกขอบเขตพื้นที่สถานที่											
คง ฯ ภายในวัดหมายรวม	2	1	1	1	2	2	1	2	1	1	1
3. การล้างถังขยะสุด ศาลาการเปรียญ วิหาร ภูมิจัตแม่นผ้าที่ดี	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1
4. การจัดภูมิทัศน์วัดสะอาด ร่มรื่น สงบ สุขยิ่ง ล้นมานาญ่า ให้บ้านพักบริเวณร่มไม้ และ สวนหย่อมหมายรวม	1	2	1	2	1	1	2	1	1	1	2
5. การจัดคนดูแลรักษา ความสะอาด สถานที่ สภาพแวดล้อม อาคาร อุปกรณ์ ศาลาการเปรียญ ภูมิ และ บริเวณวัดประจำ	2	1	2	2	1	2	1	2	1	1	1
6. เจ้าหน้าที่ดูแลจัดการเพาบ จัดเก็บเศษวัสดุ และอัญเชิ ตามหลักเกณฑ์สุขาภิบาล	1	2	1	1	2	1	2	1	1	2	1
7. การจัดการทางเดินเท้าทาง รถจักรยาน ทางรถยนต์ และถนน จอดรถเป็นสัดส่วน	2	1	2	2	1	2	1	1	1	2	1

ตารางที่ 1 (ต่อ)

เกณฑ์วัดสีเขียว	การประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อม										
	1*	2*	3*	4*	5*	6*	7*	8*	9*	10*	11*
8. การจัดเก็บใบภารณ์ตัดหญ้า ศิลป์วัตถุ มั่นคงปลอดภัยเเพร์มาร์ค	1	2	1	1	2	2	1	2	1	1	2
9. ยุบสิ่งปลูกสร้างเครื่อข่ายเพื่อ การจัดการสิ่งแวดล้อมมาก งบประมาณสนับสนุน	1	2	1	1	2	1	1	2	1	1	2
10. สีสันอ่อนนุ่มความสดชื่น อุ่นๆ ที่นั่งเล่นพักผ่อน น้ำดื่มน้ำอัด ถังขยะ ห้องน้ำ-ลุขา	2	1	2	2	1	1	2	1	2	1	1
รวมด้านศาสนาและศิลปะ	14	15	14	14	14	14	14	14	12	13	13
ร้อยละ	70	75	70	70	70	70	70	70	60	65	65
ร้อยละเฉลี่ยรวม (ระดับ)	ร้อยละ 68.63										
2) ด้านศาสนาและศิลปะ											
11. ประชุมชี้แจงบุคลากรเครื่อข่าย เพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อม	2	2	1	2	1	1	2	1	2	1	2
สู่การเป็นวัดสีเขียว											
12. คณะกรรมการบริหารผู้ดูแลชั้น ร่วมกันกำหนดนโยบายใช้พื้นที่ ให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุด	2	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1
ชนเร่งด่วนสร้างเครื่อข่ายเพื่อ การจัดการสิ่งแวดล้อมสู่การเป็น วัดสีเขียว เพื่อการอนุรักษ์ ประเพณีศิลปวัฒนธรรมและ ประเพณีอันดีงาม	1	1	2	2	1	1	1	2	1	2	1
13. จัดทำต้นแบบด้านงาน การสร้างเครื่อข่ายเพื่อจัดการ สิ่งแวดล้อมสู่การเป็นวัดสีเขียว	1	2	2	1	1	1	1	1	2	2	1
14. จัดทำต้นแบบด้านงาน การสร้างเครื่อข่ายเพื่อจัดการ สิ่งแวดล้อมสู่การเป็นวัดสีเขียว	1	1	2	2	1	1	1	1	2	2	1
15. แนวคิด ทฤษฎี และวิธีการ กระบวนการคิดที่จะนำไป ขยายผลสู่วัดสีเขียว	1	2	1	1	2	1	2	1	1	2	1

ตารางที่ 1 (ต่อ)

เกณฑ์วัดสีเขียว	การประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อม										
	1*	2*	3*	4*	5*	6*	7*	8*	9*	10*	11*
16. วัดทุปะสังค์และเป้าหมายที่กำหนดสอดคล้องกับนโยบาย การสร้างเครือข่ายเพื่อการ จัดการสิ่งแวดล้อมสู่การเป็นวัด สีเขียว	0	1	2	1	2	2	1	1	0	1	0
17. มีผู้รับผิดชอบวางแผนการสร้าง เครือข่ายเพื่อการจัดการ สิ่งแวดล้อมสู่การเป็นวัดสีเขียว	1	2	1	1	2	1	2	1	1	2	1
18. การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรวมทั้ง ประสานความร่วมมือระหว่าง หน่วยงานต่าง ๆ	2	1	1	2	1	2	1	1	2	1	2
19. พิพิธภัณฑสถาน หรือพิพิธภัณฑ์ พื้นบ้านในวัด	2	1	1	1	2	1	2	1	2	1	2
20. ประชุมเชิงปฏิบัติการสังเคราะห์ และขยายผลเพื่อหารูปแบบ การสร้างเครือข่ายเพื่อการ จัดการสิ่งแวดล้อมสู่การเป็น วัดสีเขียว	1	2	1	2	1	1	1	2	1	1	2
รวมด้านศาสนาธรรม	13	15	13	14	15	12	14	12	13	15	13
ร้อยละ	65	75	65	70	75	60	70	60	65	75	65
ร้อยละเฉลี่ยรวม (ระดับ)	ร้อยละ 67.72										
3) ด้านศาสนาบุคคล											
21. บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมวางแผน แผนการสร้างเครือข่ายเพื่อ การจัดการสิ่งแวดล้อม สู่การเป็นวัดสีเขียว	1	2	1	2	1	1	2	1	1	2	1
22. มีการประเมินนโยบายการสร้าง เครือข่ายเพื่อจัดการสิ่งแวดล้อม สู่การเป็นวัดสีเขียว	1	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1
23. ส่งเสริมบุคลากรผู้เกี่ยวข้องเข้า ร่วมประชุมสัมมนาการสร้าง เครือข่ายเพื่อการจัดการ สิ่งแวดล้อมสู่วัดสีเขียว	1	1	1	1	1	2	1	1	2	0	0

ตารางที่ 1 (ต่อ)

เกณฑ์วัดสีเขียว	การประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อม										
	1*	2*	3*	4*	5*	6*	7*	8*	9*	10*	11*
24. ขั้นตอนวิธีให้ผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการสร้างเครือข่ายเพื่อ [*] การจัดการสิ่งแวดล้อมสู่วัตถุสี เขียว	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
25. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ [*] ภาคประชาชัąนสนับสนุนการ พัฒนาทักษะ ความรู้ ผู้นำชุมชน เพื่อให้เกิดความตระหนักต่อการ สร้างเครือข่ายเพื่อการจัดการ สิ่งแวดล้อมสู่การเป็นวัตถุสีเขียว	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
26. การติดต่อสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เกี่ยวข้อง วัดและชุมชน เครือข่ายอย่างทั่วถึงสม่ำเสมอ [*] โดยใช้เครื่องสื่อสารทางเดียว	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
27. ความเข้าใจแนวทาง การปฏิบัติงานตาม กฎ ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ	0	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1
28. การสื่อสารบทบาทหน้าที่ของ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน เครือข่ายเพื่อการจัดการ สิ่งแวดล้อมสู่การเป็นวัตถุสีเขียว	2	1	1	2	1	1	2	1	1	1	2
29. สร้างความเป็นเจ้าของงาน การสร้างเครือข่ายเพื่อ [*] การจัดการสิ่งแวดล้อมสู่ การเป็นวัตถุสีเขียว	2	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1
30. ให้ความรู้แก่เครือข่ายและคน ในชุมชน ตระหนักรถึกษา [*] อนุรักษ์เพื่อการจัดการ สิ่งแวดล้อมสู่การเป็นวัตถุสีเขียว	1	1	2	1	2	1	1	2	1	1	2
รวมด้านศาสนาครุก	13	15	14	17	14	15	17	14	14	15	14
ร้อยละ	65	75	70	85	70	75	85	70	70	75	70
ร้อยละเฉลี่ยรวม (ระดับ)	ร้อยละ 73.63										

ตารางที่ 1 (ต่อ)

เกณฑ์วัดสีเขียว	การประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อม										
	1 ⁺	2 ⁻	3 ⁺	4 ⁻	5 ⁺	6 ⁻	7 ⁺	8 ⁻	9 ⁺	10 ⁻	11 ⁺
4) ด้านศาสนาพิธี											
31. สร้างจิตสำนึก ชุมชนเชื่อข่าย ให้เกิดการเรียนรู้ กระบวนการต่อ สิ่งแวดล้อม	2	1	2	1	1	2	1	1	2	1	2
32. ปลูกจิตสำนึกให้คน ในชุมชนตระหนักรู้ ถึงการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม	1	2	1	1	2	1	2	1	1	2	1
34. ซักซานชาวบ้านใน ชุมชน เข้าร่วมกิจกรรม ปฏิบัติธรรม กัมมัฏฐานวัน สำคัญ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
35. จัดกิจกรรมส่งเสริม พระพุทธศาสนา ร่วมกับชุมชน เพื่อ รักษาเอกลักษณ์ ของชาติ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
36. รักษาอุบลศีล สร้างความ ตระหนักรู้ให้คนใน ชุมชนเข้าใจการอยู่ ร่วมกันสันติสุข	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
37. อ婢มเยาชนสร้าง ความตระหนักรู้ อนุรักษ์ป่าไม้ชุมชน	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1
38. ร่วมฟังความคิดเห็น ของบุคลากรและ เครือข่ายทั่วไป เป็นธรรม	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

ตารางที่ 1 (ต่อ)

เกณฑ์วัดสีเขียว	การประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อม										
	1*	2*	3*	4*	5*	6*	7*	8*	9*	10*	11*
39. อุบรมความรู้ให้เข้าใจ ความสำคัญการมีส่วนร่วมของ ประชาชนและชุมชน	2	1	2	2	2	1	2	1	2	1	2
40. ระบบคืนให้คนในชุมชนตระหนักรถึง เขตปลอดขยะ เพื่อ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1
ร้อยละเฉลี่ยรวม (ระดับ)	ร้อยละ 63.18										
รวมทุกด้านรายวัด แต่ละอําเภอ	52	57	53	57	56	55	59	53	52	55	52
ร้อยละทุกตัวนับ	65.00	71.25	66.25	71.25	70.00	68.75	73.75	66.25	65.00	65.75	66.25
ร้อยละเฉลี่ย รวมทั้งหมด (ระดับ)	ร้อยละ 68.41										

หมายเหตุ 1* = สำเภาเกจจันทร์ 2* = สำเกอบ่อทอง 3* = สำเกอบางลงมุง 4* = สำเกอบ้านบึง
 5* = สำเกอพันธ์สันค์ 6* = สำเกอพานทอง 7* = สำเกอเมืองชลบุรี 8* = สำเกอศรีราชา
 9* = สำเกอหนองอิงใหญ่ 10* = สำเกอสัตหีบี 11* = สำเกอเกาะตีชัง

จากตารางที่ 1 พบร้า การประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดกับเกณฑ์วัดสีเขียวในจังหวัดชลบุรี โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์วัดสีเขียว ในภาพรวม พบร้า อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 68.41 โดยแยกเป็นรายด้าน พบร้า ด้านศาสนาบุคคล อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 73.63 ด้านศาสนาตฤกุ อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 68.63 ด้านศาสนาธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 67.72 และด้านศาสนาพื้นที่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 63.18 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันของการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว ผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบัน การจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดในจังหวัดชลบุรี ได้แก่ ปัจจุบันด้านความสะอาด ปัจจุบันด้านพื้นที่สีเขียว ปัจจุบันด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันด้านการรณรงค์ส่งเสริมความรู้ด้านสุขอนามัยและ

สิ่งแวดล้อม และปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน สำหรับประเทินปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อม ของวัดที่กล่าวมานี้ เกิดจากวัตถุบุคคลากรที่ทำหน้าที่บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและมาตรการมีส่วนร่วม ของประชาชน และควรแก้ไขโดยสร้างเครือข่ายการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว สำหรับการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เครือข่ายการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว ควรดำเนินงานด้านการประสานและเชื่อมโยงการดำเนินงานในปัจจัยทางด้านการบริหารจัดการ ที่เหมาะสม การผสมผสานวิธีการ กระบวนการ การสนับสนุน องค์ความรู้ ความร่วมมือ ของวัดที่เป็น สมาชิกของเครือข่าย ในด้านการจัดการพื้นที่สีเขียวความล่ออด ความเป็นระเบียบ การจัดการ สิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมความรู้ด้านสุขอนามัย การมีส่วนร่วมของชุมชน และโครงสร้างการบริหาร จัดการของเครือข่ายที่ส่งเสริมต่อการดำเนินงานที่นำไปสู่การเป็นวัดสีเขียว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของเดชา บูนทด และนิเทศ สันนิวาส (2558) ได้ศึกษาแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในวัดเพื่อการแล ลุขภาพพืชสัตว์ จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในวัด พบร่ว ที่พักอาศัยหรือภูมิมีเศษอาหาร เศษขยะและจัดเก็บสิ่งของเครื่องใช้ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย มีผุ้นรูป และผุ้นยาภันยุบเป็นจำนวนมาก ห้องน้ำห้องส้วมขาดการดูแล การจัดการขยะมูลฝอยไม่ถูกสุขาลักษณะ คลา อาคารต่าง ๆ ขาดการดูแล ระบบความปลอดภัยยังไม่มีอุปกรณ์ตั้งเพลิงและดังดับเพลิง 2) ผลการ พัฒนาแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในวัดจังหวัดสระบุรี มากกว่าร้อยละ 80 วัดสามารถดำเนินการ ให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานวัดปลอดโรคที่พัฒนาขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุวัต กระสังข์ และณิชาภัทร เกิดฤทธิ์ (2558) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดตามหลักนิเวศวิทยาเชิงพืช บูรณาการ พบร่ว วัดควรส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของพุทธศาสนิกชนตามหลักอปริหนิยธรรม ดังนี้ 1) ความพร้อมเพียงในการจัดการประชุมเพื่อทบทวนการดำเนินงานตามโครงการที่ได้เสนอไว้ โดยพุทธศาสนิกชน 2) ความพร้อมเพียงของเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อม และการสรุปผลการประเมิน โครงการแต่ละโครงการ 3) ความพร้อมเพียงในการให้ความสำคัญแก่พุทธศาสนิกชนซึ่งทำงาน ด้านสิ่งแวดล้อม และกุ่มคุ่มครองป้องกันศาสนาสถาน 4) ความพร้อมเพียงในการไม่ละเมิดกฎหมายการ ระยะบกกฎหมายบ้านเมือง 5) การสร้างจิตสำนึกและการสร้างองค์ความรู้ให้กับเด็ก เยาวชน และนักศึกษา 6) ความพร้อมเพียงกันในการให้มีการดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิดจากเจ้าหน้าที่รัฐ 7) การจัดการทำเวที ข่าวบ้าน การทำประชาพิจารณ์ และการทำประชาสัมมติ 8) การสนับสนุนงบประมาณจากวัด ต้องมี ความเท่าเทียมและยุติธรรมสำหรับการจัดการสิ่งแวดล้อม

2. การประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดกับเกณฑ์วัดสีเขียว ผลการวิจัยพบว่า การประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดกับเกณฑ์วัดสีเขียวในจังหวัดสระบุรี โดยเปรียบเทียบกับ เกณฑ์วัดสีเขียว ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 68.41 โดยแยกเป็นรายด้าน พบร่ว ด้านศาสนาบุคคล อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 73.63 ด้านศาสนาวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 68.63 ด้านศาสนาธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 67.72 และด้านศาสนาพื้น อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 63.18 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าด้านศาสนาพื้นได้คะแนนน้อยที่สุด เป็นอย่างมาก เกณฑ์วัดสีเขียว เกี่ยวข้องกับการสร้างจิตสำนึกชุมชนเครือข่ายให้เกิดการเรียนรู้และนักต่อสิ่งแวดล้อม การปลูก จิตสำนึกให้คนในชุมชนตระหนักรถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การรักษาและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นใช้ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า การซักซวนชาวบ้านในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมปฏิบัติธรรมกับมูลนิธิ รับสักขีญ การจัดกิจกรรมส่งเสริมพุทธศาสนาร่วมกับชุมชน เพื่อรักษาเอกลักษณ์ของชาติ

การรักษาอุบลศีลสร้างความตระหนักให้คนในชุมชนเข้าใจการอยู่ร่วมกันสันติสุข การอบรมเยาวชนสร้างความตระหนักอนุรักษ์ป้าไม่ชุมชน การร่วมฟังความคิดเห็นของบุคลากรและเครือข่ายด้วยใจเป็นธรรม การอบรมความรู้ให้เรียนความสำคัญการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน และการรณรงค์ให้คนในชุมชนตระหนักถึงเขตปลอดด้วย เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งวัดต่าง ๆ อาจทำได้น้อยกว่าด้านอื่น ซึ่งแก้ไขปัญหาได้โดยจัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายการจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว มีการจัดอบรมความรู้ให้ปลูกจิตสำนึกการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้คนในชุมชนตระหนักถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับงานวิจัยของพระประเสริฐ เพชรสิม บุญเลิศ วงศ์โพธิ์ และไฟโรจน์ เบ้าใจ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้เกณฑ์วัดสีเขียว: ความรู้ เจตคติ และความพึงพอใจต่อเกณฑ์วัดสีเขียว ผลการวิจัยพบว่า 1) ความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อเกณฑ์วัดสีเขียว พบทว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันและรายตัวบ้างกัน มีความรู้ความเข้าใจต่อเกณฑ์วัดสีเขียว แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติของประชาชนที่มีอายุต่างกัน ระยะเวลาที่เข้าใช้วัดประกอบศาสนกิจต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจต่อเกณฑ์วัดสีเขียวไม่แตกต่างกัน 2) เจตคติของประชาชนต่อเกณฑ์วัดสีเขียว พบทว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันและระยะเวลาที่เข้าใช้วัดประกอบศาสนกิจต่างกัน มีเจตคติต่อเกณฑ์วัดสีเขียว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของประชาชนที่มีอายุและระยะตัวบ้างกัน 3) ประชาชนมีความพึงพอใจต่อเกณฑ์วัดสีเขียวอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วินัย วีระวัฒนาวนันท์ บุญเลิศ วงศ์โพธิ์ ธงชัย นิลคำ และพิษณุพงษ์ อรุณศรีประดิษฐ์ (2556) ได้ทำการศึกษาและพัฒนาเกณฑ์การจัดการสิ่งแวดล้อมสำหรับวัดจากการปะหุ่ม คณะกรรมการพัฒนาเกณฑ์ฯ ซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน จากองค์กรศาสนา นักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อม ประชาชนและประชาชื่นชาวบ้าน ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ จำนวน 6 คน องค์ประกอบที่ 1 ดำเนินสิ่งแวดล้อมทางภาคภูมิ ดำเนินงานจัดการสิ่งแวดล้อมในวัดที่เป็นวัดสีเขียวอยู่แล้วในปัจจุบันนี้ จำนวน 44 แห่ง องค์ประกอบที่ 2 ดำเนินการส่งเสริมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 8 แห่ง องค์ประกอบที่ 3 ดำเนินการจัดการมูลพิษ ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ประกอบด้วย 5 แห่ง องค์ประกอบที่ 4 ดำเนินการส่งเสริมศิลปกรรมต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 8 แห่ง องค์ประกอบที่ 5 ดำเนินสุขภาวะและการจัดการ ประกอบด้วย 11 แห่ง และองค์ประกอบที่ 6 ดำเนินการอนุรักษ์ และพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 5 แห่ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ในส่วนของวัดที่ดำเนินงานจัดการสิ่งแวดล้อมในวัดที่เป็นวัดสีเขียวอยู่แล้วในปัจจุบันนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความสำคัญกับทรัพยากรของวัดที่มีอยู่เพื่อความยั่งยืนของการดำเนินงานทางด้านศาสนาพื้น土 ศาสนาวัฒนธรรมโดยการสื่อสารให้ความรู้ ตัวอย่างเช่น ชุมชนตระหนักถึงการอนุรักษ์เพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่การเป็นวัดสีเขียว

2. วัดจำเป็นต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือภาคประชาชัชน์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมในวัดสู่การเป็นวัดสีเขียว อีกทั้งต้องผลักดันภูมิปัญญาท้องถิ่น และองค์ความรู้ทางวิชาการของชุมชนในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในวัด และชุมชน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อประโยชน์ของการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยเสนอประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ควรศึกษารูปแบบเครือข่ายการพัฒนาสิ่งแวดล้อมของวัดสู่การเป็นวัดสีเขียวในจังหวัดอื่น
2. ควรศึกษาการพัฒนาเครือข่ายวัดสีเขียว โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในจังหวัดและภูมิภาค

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2560). คู่มือการสร้างวินัย สู่การจัดการขยะที่ยั่งยืน.

(พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม.

เดชา บัวเทศ และนนิเทพ ลันนวนารี. (2558). รูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในวัดเพื่อการดูแลสุขาภพ พระสังฆธรรมชีวัน จังหวัดสระบุรี. ธรรมบรรณ. 15(2), 77-85.

พิศนา แซมมานนี. (2555). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระครูพัชราภิธร (ประเสริฐ เพชรโสม) บุญเลิศ วงศ์โพธิ์ และไไฟโรจน์ เปาใจ. (2558).

การใช้เกณฑ์วัดสีเขียว: ความรู้ เจตคติ และความพึงพอใจต่อเกณฑ์วัดสีเขียว.

วารสารสิ่งแวดล้อมศึกษา-สสศท. 6(12), 119-127.

วินัย วิรชรัตนานนท์. (2562ก). หลักการสอนสิ่งแวดล้อม. พิชณุโลกา: พิชณุโลกคอทคอม.

วินัย วิรชรัตนานนท์. (2555ข). สิ่งแวดล้อมศึกษาในยุคโลกร้อน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). พิชณุโลกา:

พิชณุโลกคอทคอม.

วินัย วิรชรัตนานนท์ บุญเลิศ วงศ์โพธิ์ ธงชัย นิลคำ และพิษณุ พอรุณศรีประดิษฐ์. (2556).

โครงการศึกษาและพัฒนาเกณฑ์การจัดการสิ่งแวดล้อมสำหรับวัด. ปทุมธานี:

หลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2554). คู่มือการพัฒนาวัดสู่ความเป็นมาตรฐาน. กรุงเทพฯ: กองพุทธศาสนา.

สุรเดช ดวงทิพย์สิริกุล และคณะ. (2556). โครงการสำรวจสุขภาวะผู้สูงอายุไทย ปี 2556.

นนทบุรี: กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.

สุรชัย หัวแก้ว. (2553). สื่องการเพื่อสิ่งแวดล้อมศึกษา การเรียนรู้เพื่อความพอเพียง.

กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อนุวัต กระสังข์ และนนิษชาภัทร เกิดฤทธิ์. (2558). การจัดการสิ่งแวดล้อมของวัด

ตามหลักนิเวศวิทยาเชิงพุทธบูรณะการของคณะสงฆ์จังหวัดสระบุรี.

วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. 4(2), 241-259.

เอกสารนี้เป็นของทางมหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์กรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ข้อมูลเก็บรัตติบัตรแก่

โสภาค้าวี ศุนทรี จันธรรม และ ประภาพร ชุลีลัง

เข้าร่วมนำเสนอผลงานวิจัยแบบโปสเตอร์ (Poster Presentation)
เรื่อง การพัฒนาเครือข่ายการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่การเป็นวัสดุเชิงบวก จังหวัดชลบุรี

๖๑

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๕ ประจำปี ๒๕๖๗

"นวัตกรรมการจัดการ : เศรษฐกิจหมุนเวียนด้วยศาสตร์พระราชา เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน"

Innovative management : Circular Economy with The King's Philosophy
for Sustainable Development

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

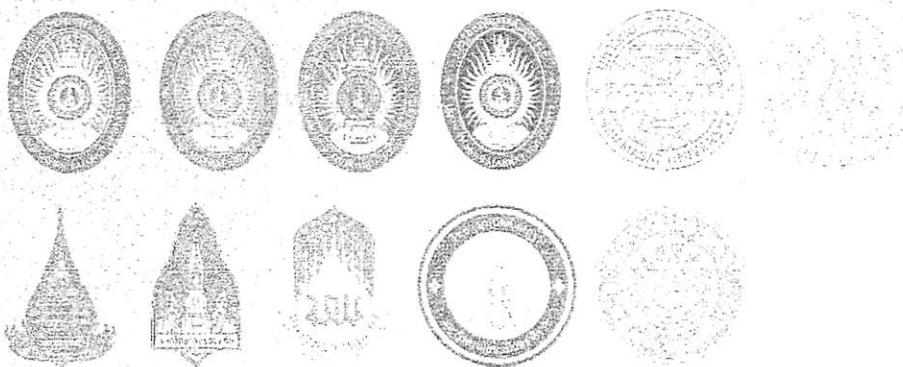
M. Palnchai

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิสา พักรัตน์วิไล)
คณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ รายแก้ว)
บริการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์

12 ปี วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
The University College of Innovative Management

អាសយដ្ឋាន

Innovative management : Circular Economy
with The King's Philosophy for Sustainability Development

คำนำ

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 ประจำปี 2563 วันที่ 1 พฤษภาคม 2563 ภายใต้หัวข้อ “นวัตกรรมการจัดการ : เศรษฐกิจหมุนเวียนด้วยศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน” จัดขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย และภาคีเครือข่ายจากสถาบันอื่น ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเผยแพร่ความก้าวหน้าของการวิจัยและการพัฒนาองค์ความรู้ ในสาขาวัสดุประศาสนศาสตร์ สาขาวัสดุศาสตร์ สาขาวิหารธุรกิจ/นวัตกรรมการจัดการ สาขาวิชาศึกษา สาขาวัสดุศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม สู่สาธารณะและชุมชน นอกจากนี้ ยังเป็นการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

คณะกรรมการจัดการประชุม ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการประชุมทางวิชาการครั้งนี้ และหวังว่าการจัดประชุมทางวิชาการครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมประชุม สังคม และประเทศชาติ ต่อไป

คณะกรรมการจัดการประชุมวิชาการระดับชาติ

สารคณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี มีการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา โดยมุ่งเน้นให้นักศึกษามีความรู้ในศาสตร์ที่เรียน และมีการสร้างสรรค์งานวิจัยที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ รวมถึงการส่งเสริมให้นักศึกษา มีประสบการณ์ทางวิชาการผ่านการเข้าร่วมประชุมวิชาการทั้งในระดับชาติและนานาชาติ เพื่อเป็นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ทางวิชาการและการวิจัยให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 ประจำปี 2563 วันที่ 1 พฤษภาคม 2563 ภายใต้หัวข้อ “นวัตกรรมการจัดการ: เศรษฐกิจหมุนเวียนด้วยศาสตร์พระราชเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน” นี้ เป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมวิชาการที่ทางวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ จัดขึ้นร่วมกับภาคีเครือข่ายจากสถาบันอื่น ๆ เพื่อมุ่งหวังให้เป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและงานวิจัยให้กับนักวิชาการ และผู้สนใจทั่วไป อีกทั้งเป็นการพัฒนาคุณภาพงานวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษาให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้เข้าร่วมประชุมในครั้งนี้จะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ทางวิชาการ และการวิจัยนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ ผู้บริหารภาครัฐ ภาคีเครือข่ายจากสถาบันเจ้าภาพ และบุคลากรทุกท่าน ที่มีส่วนร่วมในการจัดงานในครั้งนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิสา พักรวีໄລ)

คณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

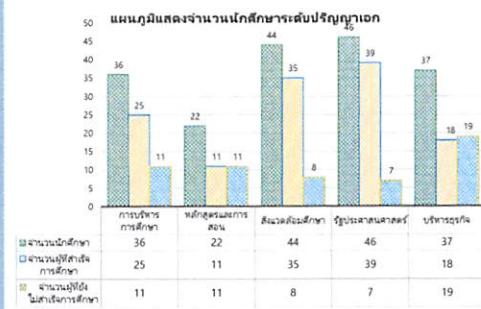
SC ผลงานแบบโปสเทอร์ สาขาวิชาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

รหัส	ชื่อผลงาน	หน้า
P-SC12	ภาสุรี ฤทธิเลิศ อนันต์ พิริยะภัทรกิจ องค์ประกอบทางเคมีของสุคนธรสและการเปลี่ยนรูปสุคนธรสเชื่อมอบแห้ง	1158-1168
P-SC13	ไพรัช มนัสาระสกุณ ความชุ่มและปัจจัยที่สัมพันธ์กับการอาพาธด้วยโรคไม่ติดต่อของ ประชาชนจังหวัดราชบุรี	1169-1177
P-SC14	โสกา คำໄ่วย สุนทรี จีนธรรม ประภาพร ชุลีลัง การสร้างเครือข่ายเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่การเป็นวัดสีเขียว จังหวัดชลบุรี	1178-1188
BA ผลงานแบบโปสเทอร์ สาขาวิหารธุรกิจ / สาขานวัตกรรมการจัดการ		
P-BA01	ไฟจิตรา ศรีวิเศษ นัทธพงศ์ ลัทธพินันท์ ษัยสิทธิ์ ภาวิลาส การศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์ ต่อการตัดสินใจซื้อสินค้า Ari ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร	1189-1205
P-BA02	รัชนา ก. เชื้อแพทย์ เมธารัตน์ จันตะนี การพัฒนารูปแบบการสื่อสารภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ของ พนักงานบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมโรจน์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	1206-1215

สาขาวิชา	จำนวนนักศึกษา	อนุพันธ์ก่อน 18 พ.ศ. 63	อนุพันธ์ 18 พ.ศ. 63	คงเหลือ [*] 18 พ.ศ. 63	ร้อยละที่สำเร็จ การศึกษา	ร้อยละของผู้ที่สำเร็จ ไม่สำเร็จการศึกษา	จำนวนนักศึกษา	จำนวนนักศึกษา	จำนวนผู้ที่สำเร็จ การศึกษา	จำนวนผู้ที่สำเร็จ ไม่สำเร็จการศึกษา
การบริหารการศึกษา	36	25	0	11	69.44	30.56	การบริหารการศึกษา	36	25	11
หลักสูตรและการสอน	22	11	0	11	50.00	50.00	หลักสูตรและการสอน	22	11	11
สื่อและมีเดียศึกษา	44	35	1	8	81.82	18.18	สื่อและมีเดียศึกษา	44	35	8
รัฐประศาสนศาสตร์	46	39	0	7	84.78	15.22	รัฐประศาสนศาสตร์	46	39	7
บริหารธุรกิจ	37	18	0	19	48.65	51.35	บริหารธุรกิจ	37	18	19
รวม	185	128	1	56	69.73	30.27	รวม	185	128	56

สาขาวิชา	หน่วยเรียน	ภาคเรียนที่ทูล	จำนวนนักศึกษา	อนุพันธ์ก่อน 18 พ.ศ. 63	อนุพันธ์ 18 พ.ศ. 63	คงเหลือ [*] 18 พ.ศ. 63	ร้อยละที่สำเร็จ การศึกษา	ร้อยละของผู้ที่สำเร็จ ไม่สำเร็จการศึกษา
การบริหารการศึกษา	54B746501	3/2556	13	12		1	92.31	7.69
	55B746501	1/2558	8	5		3	62.50	37.50
	56B746501	1/2558	9	7		2	77.78	22.22
	56B746502	2/2559	6	1		5	16.67	83.33
รวมสาขาวิชาการบริหารการศึกษา			36	25	0	11	69.44	30.56
หลักสูตรและการสอน	54B746801	3/2556	6	5		1	83.33	16.67
	55B746801	2/2558	6	3		3	50.00	50.00
	56B746801	1/2559	3	1		2	33.33	66.67
	59B746802	3/2562	7	2		5	28.57	71.43
รวมสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน			22	11	0	11	50.00	50.00
สื่อและมีเดียศึกษา	53B747401	3/2558	13	11		2	84.62	15.38
	54B747401	2/2557	4	3		1	75.00	25.00
	54M747401	3/2556	20	17		3	85.00	15.00
	56B747401	3/2558	3	2		1	66.67	33.33
	56B747402	3/2558	3	2	1	0	100.00	0.00
	58B747401	3/2559	1			1	0.00	100.00
รวมสาขาวิชาสื่อและมีเดียศึกษา			44	35	1	8	81.82	18.18
รัฐประศาสนศาสตร์	54B733301	3/2556	12	11		1	91.67	8.33
	54B733302	1/2557	10	9		1	90.00	10.00
	54B733303	2/2557	13	11		2	84.62	15.38
	55B733301	2/2558	11	8		3	72.73	27.27
รวมสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์			46	39	0	7	84.78	15.22
บริหารธุรกิจ	53B731801	1/2560	11	10		1	90.91	9.09
	54B731801	3/2556	11	4		7	36.36	63.64
	54B731802	1/2557	3			3	0.00	100.00
	54B731803	2/2557	5	2		3	40.00	60.00
	55B731701	3/2557	5	2		3	40.00	60.00
	55B731702	2/2558	2			2	0.00	100.00
รวมสาขาวิชาบริหารธุรกิจ			37	18	0	19	48.65	51.35

นักศึกษา	จำนวนนักศึกษา	จำนวนผู้ที่สำเร็จ การศึกษา	จำนวนผู้ที่สำเร็จ ไม่สำเร็จการศึกษา
การบริหารการศึกษา	36	25	11
หลักสูตรและการสอน	22	11	11
สื่อและมีเดียศึกษา	44	35	9
รัฐประศาสนศาสตร์	46	39	7
บริหารธุรกิจ	37	18	19
รวม	185	128	56

ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาและร้อยละของผู้ที่ไม่สำเร็จการศึกษา

